

Vize růstu se mýlí, upozorňuje ekonomka Šichtařová

- CZ24 News | 29. června 2023

ČESKO: Jsou hospodářské potíže - a hospodářské potíže. Chci říci: jako pozorovatelé můžeme mít pocit, že ekonomice se moc nedaří a je to tedy stejné jako posledně.

Ale v realitě to může být úplně jiné než posledně, ačkoliv symptomy se na první pohled tváří shodně.

Některá zpomalení hospodářského růstu jsou integrální součástí kapitalismu a tržního systému; jsou nezbytným očištným opatřením, které vyřadí z provozu již neefektivní podniky a výroby a umožní vznik něčeho nového. Jsou *žádoucím* evolučním mechanismem, jakkoliv se voličům nelíbí. Vedle toho jsou ekonomická zpomalení, která nemají s kapitalismem a volným trhem nic společného, ačkoliv se zrovna tak projevují poklesem HDP, nárůstem nezaměstnanosti či poklesem akciových trhů. Naopak jsou důsledkem regulací státu a zasahování vlád a centrálních bank do ekonomiky. Přesně to byl případ hospodářského poklesu v roce 2008, přesně to byl případ covidových restrikcí v roce 2020 a přesně to je případ dnešní situace, kdy evropská ani americká ekonomika se nemohou nadechnout k růstu a neustále se potácejí na hraně recese.

Uvědomit si tuto skutečnost má velmi praktické důsledky pro budoucnost a pro naše plánování.

V případě klasických (žádoucích) cyklických recesí dojde k rychlému zpomalení ekonomické aktivity a následně k jejímu opětovnému brzkému zrychlení. V případě ekonomických problémů vyvolaných státní regulací je tomu jinak. Platí, že čím víc stát do ekonomiky zasahuje, tím pomaleji se ekonomika zmatoří. Problémy roku 2008 byly způsobeny přílišným zadlužením, přílišným tiskem peněz a následným přílišným zvýšením úrokových sazeb. Vlády a centrální banky se rozhodly tehdejší krizi „vyřešit“ ještě větším zadlužením, ještě větším tiskem peněz a ještě větším rozkolísáním úrokových sazeb nejdříve dolů, pak nahoru. Rozhodly se tak proto, že zcela chybně zanalyzovali příčiny roku 2008. Podle nich příčinou byla nedostatečná regulace; v realitě příčinou byla naopak přehnaná aktivita států.

Dnes, v roce 2023, začínáme čím dál intenzivněji pociťovat důsledek tohoto chybného rozhodnutí a chybného pseudořešení. Když v březnu měly velké problémy banky, byl to přesně jeden z těchto důsledků. Ostatně stejně jako před rokem 2008 jsou ceny nemovitostí stále ještě přehřáté a už klesají. Stejně jako tehdy prudce vzrostly úrokové sazby z velmi nízkých hodnot. Stejně jako tehdy došlo k tisku obrovského kvanta peněz. Jen – to vše bylo ještě enormnější. Co tím chci říci: Současná ekonomická „nekondice“ nemá nic společného s cyklickým poklesem. Je 100% způsobená státními zásahy, a jako taková se podle toho také bude vyvíjet:

Aktuálně jsou mnozí ekonomové překvapení, že velmi významné indikátory důvěry v ekonomiku opět klesají, nebo jsou slabé. Index německého podnikatelského klimatu Ifo dosáhl v červnu 88,5 bodu, čekalo se 90,7 bodů. Také důvěra v českou ekonomiku v červnu znovu klesla, meziměsíčně se snížila o 3,8 bodu na 90,3 bodu. Pesimističtější jsou opět spotřebitelé i podnikatelé, a to především v průmyslu. Meziročně je celková důvěra v ekonomiku také výrazně nižší, loni v červnu činila 98,6 bodu. Nebudme z toho však překvapeni. Je to zákonité.

Pokud totiž bude ekonomický vývoj pokračovat podle historických šablon i podle toho, co předpovídá klasická ekonomická teorie, na řadě nyní není hospodářské oživení. Na řadě je (v tom lepším případě) víceméně stagnace této „nekondice“. Vzpomeňme na tristní důsledky, které měl

Rooseveltův New Deal, který namísto (údajného) oživení ekonomiky zakonzervoval tehdejší nezaměstnanost a stagnaci životní úrovně na roky. Nečekejte pro příští rok oživení. Postavte své podnikatelské plány na vizi podobného stavu, v jakém se nacházíme nyní.

[ZDROJ](#)